

ГРОШОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тетяна Вікторівна Процик

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи НБУ»,
асистент кафедри теоретичної і прикладної економіки

Основними складовими грошово-кредитного механізму реалізації стратегії економічного розвитку країни виступають формування відповідних макроекономічних цілей, задач і важелів стимулювання економічної активності, а також розробка системи грошово-кредитних інструментів, узгодженої з загальнодержавними пріоритетами, враховуючи економічні, науково-технічні, організаційні, соціальні, психологічні та політичні чинники. Механізм грошово-кредитного регулювання національної економіки, на нашу думку, являє собою сукупність форм, інструментів і методів активізації економічної діяльності, враховуючи взаємовідносини та взаємодію між суб'єктами та об'єктами регулювання економічних процесів з метою забезпечення стабільного економічного розвитку країни. Фінальна стадія реалізації зазначеного механізму передбачає проведення оцінки ефективності використання грошово-кредитних інструментів у процесі впровадження загальнодержавної економічної стратегії.

Для ілюстрації залежності ВВП (ключового показника, що характеризує рівень економічного розвитку держави) від монетарного параметра (грошової маси, а точніше – агрегату М3) доцільно використовувати прийоми кореляційно-регресійного аналізу, у результаті чого можна стверджувати, що при зміні грошової маси на 1 % спостерігатиметься збільшення ВВП на 1,75, а вплив інших факторів буде навіть ще більш визначальним.

Отже, слід зробити висновок, що на сьогоднішній день вирішальну роль у регулюванні економічних процесів почали відігравати не тільки

грошово-кредитні фактори, зумовлені масштабами емісії, станом золотовалютних резервів, але і немонетарні чинники (наприклад, зміна вартості послуг, яка суттєво впливає на встановлення індексу споживчих цін), а також структурні фактори, пов'язані з підвищенням конкурентоспроможності національної економіки. При цьому вплив наведених вище факторів не слід розглядати ізольовано: вони повинні аналізуватися системно. Сукупність чинників, що впливають на результативність реалізації грошово-кредитної політики, на наш погляд, необхідно представити у вигляді показника стабільності грошово-кредитної системи, який являє собою лінійну комбінацію наступних індикаторів: рівня капіталізації банків; значень облікової ставки, банківської ліквідності з урахуванням темпів їх зміни. Зазначений критерій відбиває поточну та перспективну стабільність грошово-кредитної системи, а також ймовірність виникнення негативних тенденцій на грошово-кредитному ринку. Встановлення показника на рівні менше одиниці (100%) вказує на грошово-кредитну нестабільність і, навпаки, значення більше одиниці (100%) свідчить про позитивні зрушення у цій сфері.

Аналізуючи ключові параметри показника стабільності грошово-кредитної системи в Україні протягом 2003-2006 років, можна зробити висновок, що мають місце певні ознаки грошово-кредитної нестабільності. Станом на кінець 2003 року значення цього показника склало 90 %, на кінець 2004 року – наближалось до 100 %, на кінець 2005 року – становило 93 % і на кінець 2006 року – склало лише 81 %.

Таким чином, вітчизняна банківська система потребує кардинальних внутрішніх змін і формування принципово нових взаємовідносин банківської системи з державою та іншими суб'єктами господарювання, що сприятиме підвищенню стабільності банківського сектора та стимулюватиме економічну діяльність в країні через дієву інфраструктуру грошово-кредитного ринку та вдосконалені механізми фінансування.